

HAL LUQA

Jien bħala Hal Luqi nixtieq mill ftit spazju li għandi f'dan il-ktejjeb, nagħti xi informazzjoni dwar Hal Luqa li fl-4 ta' Lulju ta' din is-sena sejra tiġi ċelebrata l-festa tal-patrun tagħna, Sant' Andrija.

Hal Luqa huwa raħal tipiku Malti bħal kull raħal irħor; huwa mibni fuq art fl-gholi b'firxa t'għamla ċatta (pjanura). Naħseb li l-isem ta' Hal Luqa ġej minnwaħda minn dawn it-tliet raġunijiet: 1) mill-isem tas-sigar tal-Luq; 2) mill-isem ta' San Luqa li ġie Malta ma' San Pawl; u 3) mill-kelma Halaq li tfisser witja. Ma nafux eżatt liema hi r-raġuni li minnha ġie l-isem ta' Hal Luqa.

Hal Luqa sar parroċċa fl-4 ta' Marzu, 1632. F'Hal Luqa nsibu wkoll tliet kappelli żgħar: Santa Marija tal-Ftajar, il-Vitorja u San Gakbu. Kien hawn kappella oħra tal-Madonna tal-Karmelu iżda din twaqqgħet fl-1942 billi riedu jkabbru l-ajrudrom. fl-1968 inbniet il-kappella ta' l-ajruport mill-Ingliżi.

F'Hal Luqa hawn madwar 6,000 ruħ u l-arja tar-raħal hi madwar 28 kilometru. Hal Luqa jinsab 5 km 'l bogħod mill-Belt Valletta. Peress li fl-antik f'Hal Luqa kien hawn ħafna sajjieda, l-Appostlu Sant' Andrija ġie magħżul li jkun il-Patrun tar-Raħal. L-arma ta' Hal Luqa hi salib ta' Sant' Andrija aħmar fuq sfond tal-fidda u l-motto tar-raħal hu "Inħares Lejn il-Baħar".

F'dan ir-raħal instabu wkoll fdalijiet tal-qedem bħal oqbra ta' żmien il-Bronz, fdal ta' żmien il-Ħaġar bħal xi fuhħar, qabar ta' żmien il-Feniċi u oqbra ta' żmien ir-Rumani. Il-Knisja ta' Hal Luqa għall-ewwel kienet daqsxejn ta' kappella b'erba' ħnejjiet. Meta Hal Luqa nqatgħet minn ma' Bir Miġtuħ (Il-Gudja), il-knisja bnewha mill-ġdid. Il-knisja waqgħet fl-aħħar gwerra dinjija fid-9 t' April, 1942 fejn ukoll insibu triq ġewwa Hal Luqa msemmija għal din id-data. Bl-ghajnuna ta' l-istess nies tar-raħal, il-knisja reġgħet inbniet u ġiet konsagrata fis-26 ta' Settembru 1962. Il-kwadru titulari li hemm fil-knisja tpinga mill-bravu Mattia Preti.

F'dan ir-raħal insibu wkoll żewġ każini tal-baned, tnejn tal-politika, każin tal-futboll, ieħor tal-kaċċaturi u ieħor tal-boċċi. Hawn ukoll skola primarja tal-gvern, berġa tal-gvern, MUSEUM tas-subjien u duttrina tal-bniet. L-ajruport tlesta fl-1940 u l-mitjar il-ġdid (runway) infetaħ fl-1977 li llum ġie jmiss ma' l-ajruport il-ġdid permezz tiegħu Hal Luqa rat ħafna nies prominenti bħal George Bush, Mikħail Gorbachev, ir-Regina Elizabetta u l-Q.T. il-Papa.

Naħseb li b'din l-informazzjoni fuq Hal Luqa wieħed ikun jista' jieħu xi ftit itneress fuq raħal twelidna — Hal Luqa.

Alfred Calleja